

DEBRECENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

HELYBEN: Félévre 8 kor. — fl. Félévre 9 kor. — fl.
Negyedévre 3 kor. — fl. Negyedévre 4 kor. 50 fl.

VIDÉKEN:

Félévre 9 kor. — fl.
Negyedévre 4 kor. 50 fl.

Felolós szerkesztő és laptulajdonos:

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:



Debrecen, Főter Biedermann-palota, földszint, az udvarban hátul.

Fölösleges bőkezűség.

Eltelt már jó néhány hét Velence büszkeségének, a Campanilének összeomlása óta, de a lapok még mindig siratják a lagunák városának elpusztult díszességét és — mint várni lehetett — valóságos nemzetközi mozgalom indult meg a velencei harangtorony felépítése érdekében. Adakoznak mindenünnen, adakoznak magyarok is.

Egy fővárosi ujság nagy megelégedéssel regisztrálja az adakozók névsorát és tekintve, hogy a példának mindig van vonzó hatása, el lehetünk készülve rája, hogy a magyar adakozóknak eddig szórványos csoportja csak meg fog szépen gyarapodni.

Kicsinyesség tulajdonképpen firtatni is ezt a dolgot, de mégis hozzászólnak, mert a magyarság egy szomorúan elharapódzó hibája tükröződik vissza benne. Érdekel bennünket minden, ami idegen és

hidegen hagy a magunké. A mi nap például statisztika számolt be róla, hogy csökkent a muzeumaink látogatása. Miért van ez? Azért, mert az ország lakosságából száz közül ha egynek jut eszébe, hogy megnézzék az itt látható gyűjteményes vállalatokat, bármily érdekesek és értékesek legyenek is azok.

Ellenben ha külföldre, idegen városba megy, nincs az a rongy, értéktelen gyűjtemény, mit a legnagyobb érdeklődéssel meg ne nézne, katalógussal a kezében végig ne tanulmányozna. Furcsa eredmény sülné ki például, ha statisztika készülne róla, hogy azok közül, akik megnézték a müncheni képtárakat, hányan vannak, akik nem látták a mi Esterházy-képtárunkat.

A Campanile pusztulásán is valóságos könyeket sirtak olyanok, akiket teljességgel nem érintene legtávolabbról sem, ha például a kassai dómot érné valami baleset.

Pedig a műemlékek között ez sem áll a legutolsó helyen. — Amint hogy éppenséggel nem tapasztaltunk valami nagy megilletődést, mikor a középkor műemlékeiért becses Bártfa városának nem egy értékes műemlékét pusztította el a tűzvész.

Pár soros hirben emlékeztek meg róla a lapok, semmi nagyobb emóció nem keletkezett a nyomában s eszébe sem jutott semmiféle magánembernek, hogy az elpusztult műemlék restaurálására csak egy fillért is áldozzon. Hisz csak a mi dolgunkról van szó.

Más a velencei Campanile! Oh, ennek a rombadőlése belesajdul a magyar szivekbe is, megnyilatkozik a részvét és megnyilatkoznak a zsebek, hogy adakozzanak a „páratlan“ műemlék újból való felépítésére.

Mi magyarok, mikor pártoljuk hát azt, ami magyar?

Vallomás a másvilágról.

Irta: **Bársony István.**

Hallgass ide és — mondom — vess keresztet. A kedvedért a multat támasztom fel. Azt, aminek már mindörökre vége. Ami két részre osztja egész életemet. Anyyira szétosztja, hogy amikor most reszketve nézek vissza az én szép időmre: már csak az álmok távlatában látok meg benne mindent. A másvilágról való hangok ezek, amiket most hallasz. A másvilágról Lola!...

Az én szerelmesem nem olyan volt, mint más szerelmes. Nem tudott olvadni, áradozni. Nem tudott szerelmet könyörögni. Ajkát édes dalok el nem hagyták. Ablakom alatt lantot nem pengetett. Köpenyét élem nem teríté, hogy büszkén lépdeljek rajta végig.

Az én szerelmesem férfi volt, aki belől égett, az égő szénbányák mély tüzével. De abból a föld felett keveset lehet tudni. Az én szerelmesem férfi volt, aki akarni tudott, alkudni nem. Mindent akarni! Mindent elvenni! Semmin sem osztozni!

Erős volt és amikor az erejét éreztem, mindig féltem. Vágytam a karjába, de amikor ölelt, úgy rémlett, hogy nemcsak a testem török össze, hanem a lelkem is.

Szeszélyes voltam és uralomra vágyó. És amikor láttam, hogy szeszélyemnek mindenki meghajol, csak ő nem: gyűlöletet éreztem valami iránt, ámbar nem tudtam, mi iránt.

A magáénak akart, kegyetlenül csak a magáénak; azt szerette volna, ha még gondolkodni is csak rajta keresztül, az ő lelkén át, merek. — Nem volt-e ez rablás? nem voltam-e tehetetlenségre kárhoztatva? — Ő azt mondta: „amíg ilyenek látsz, amíg egy porczikádat sem adom senkinek sem, amíg magamhoz rántalak, amíg egészen az enyém vagy, addig bizony lehetsz róla, hogy szeretlek. Az én madaram az, amelyik az én kalitkamba van s csupán nekem dalol. Ha kirepül a madár: nem az enyém többé. Rá nem gondolok többé. Hozzá már hiába kívánkozom. A sok más madár közt meg sem ösmerem. Önöz vagyok!„

És engem gyötört ez az önzés.

Meg nem értettem, mi az, hogy elborul az arca, ha megfedkeztem róla, hogy nemcsak szerelmesem, hanem uram. Kinevettem, ha duzzogott, mert mástól kérdeztem meg, jól áll-e arcomhoz a kék; háborúság támadt, ha a tudta nélkül néztem valakire.

Háborúság!... És — én voltam az oka.

Én lázadtam, én elégedetlenkedtem, én voltam türelmetlen.

Ha szememben komolyságot láttam, nem arra gondoltam, hogyan oszlassam el a borut, ami homlokára én miattam ült. Inkább megbüntettem, hogy sokat kíván, amit nem adhatok.

Külsőséget vártam. S ha a külső jelek nem tetszettek: a szemrehányások áradatát zudítottam a szerelmesemre, aki gyöngén jött mindig, s keserűséggel a szívében távozott mindig.

Szeszélyes voltam, amilyené csak az elbizakodott diadal teheti a nőt.

Mért nem hódol jobban? Mért nem mond le mindenről, amit én nem akartam?

Veres Elek győri híres cigány-zenekara országos körútja alkalmából
ma este a „Magyar Király“ kávéházban gazdag programmal nagy koncertélyt rendez. —
A kiváló és híres zenekar a fővárosi orfeum szerződöttét zenelara.

Minél tömegesebb látogatást kér, tisztelettel: **Erős Jakab**, kávé.

Városi rendkívüli közgyűlés.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, augusztus 8.

Tegnap volt az első délutáni közgyűlés esztendőök hosszú sorozata óta. Egy ötlet — és a város atyái eltörölték a délelőtti közgyűléseket a föld, vagy legalább is Debreczen színéről. Az idő e gyökeres megváltoztatása azonban nem szolgált egyáltalán családegyesítő a bizottsági tagoknak. Nem izgatta őket az a tudat, hogy délután jobban lehet obstruálni, dikciózni, ellentmondani, tanácsi javaslatot buktatni, mint délelőtt. Reá tekintettek a hőmérő Celsius fokaira — és miután azon úgy tapasztalták, hogy a meleg az első délutáni közgyűlés dacára is túl haladt 30 fokon — egyszerűen otthon maradtak. Mikor Puky Gyula főispán négy órakor megnyitotta a közgyűlést — a terem jóformán üres volt.

Az első tárgy, az önkéntes iskola ügye hamarosan lepergett. A bábaképezde ügye azonban már élénkebb diskusszióra adott alkalmat. A tanács ezuttal egy spórolási tervvel lépett elő a kulisszák mögül általános meglepetésre — és azt a tervet árulta el, hogy szeretné a bábaképezdét az állammal felépíttetni. Ez az életrevaló terv általános tetszéssel találkozott.

A bábaképezdei vita — a mely különben nem egy szójátékra adott alkalmat szavazással ért véget, de csakhamar kezdetét vette a már már tengeri kigyóvá átszugarodó lelenczházi vita. Itt Komlóssy Arthur és Bakonyi Samu dr. mérték össze fegyvereiket. ezután már csendesebb lett a hangulat — csak a teremben uralkodó forróság maradt egy és ugyanaz. És ez előzők okán el is menekültek a lelenczház feletti névszerinti szavazás alatt — a

mely álmos és hosszadalmas volt, mint egy forró nyári délután.

A gyűlés lefolyásáról különben tudósítónk az alábbiakat írja.

A gyűlés megnyitása.

Puky Gyula főispán pont négy órakor nyitotta meg a rendkívüli közgyűlést, meleg szavakban üdvözölve a megjelent bizottsági tagokat. Aztán reá tértek a napirendre.

Az önkéntes iskola ügye.

Kovács József törvényhatósági bizottsági tag és társai az önkéntes iskola ügyében hozott határozatot megfellebbezték a belügyminiszterhez. A miniszter azonban a törvényhatósági bizottság határozatát jóváhagyta — így az most már a végrehajtás előtt áll. Oláh Károly tanácsnok referált a sok zátonyon át evezett önkéntes iskola dologról, amelynek telepítésére 42.000 korona függő-kölcsön szükséges. A debreczeni pénzügyintézetek közül az Első Takarékpénztár a a függő-kölcsönt 4 $\frac{1}{2}$ -százalékos kamatláb mellett hajlandó megadni. Oláh Károly javasolja, hogy a kölcsön felvételét határozatilag mondja ki a közgyűlés.

Juhász Ignác az építkezésre vonatkozólag kér felvilágosítást. Ennek megtörténte után a közgyűlés a tanácsi javaslatot elfogadta.

A bábaképezde felépítése

Vecsey Imre a bábaképezdének felépítéséről szóló kultuszminiszteri leiratot olvasta fel ezután. A miniszter elengedhetetlen sürgős dolognak tartja a mostani szűk épület helyett egy modern bábaképezdei helyiség felépítését. Rekompensáció képen 10, esetleg 12 éven át évi 4000 korona bért hajlandó fizetni.

A jog- és pénzügyi bizottság a miniszteri kérelem teljesítését javasolja. A tanács ellenben mindaddig, míg a költségek fedezetéről, az építési összeg nagyságáról és az ide tartozó dolgokról tiszta képet nem nyer — nem javasolja a felépítést hanem az ügyről a jövő közgyűlésen kíván jelentést tenni.

Puky Gyula főispán bővebben ismereteti a kérdést.

Bakonyi Samu szólalt fel a bábaképezde mellett először. A jog- és pénzügyi-bizottság javaslata mellett érvelt nyomós

indokokkal. A debreczeni bábaképezde nagyon sok terhet vesz le ugymond a kórházi pénztárról — kitűnő, mintaintézet lett belőle. A városi házipénztár minden megterhelhetőség nélkül eszközölheti az építkezési összeg lebonyolítását. Ne odázzuk el a dolgot — fogadjuk el a jog- és pénzügyi bizottság javaslatát.

Puky Gyula főispán kijelenti, hogy a tanács nem akarja elodáztatni a kérdést. De mert a város házipénztára ma nincs éppen rózsás helyzetben — megvárja, hát ha erre való tekintettel maga az állam építteti fel a bábaképezdét.

Juhász Ignác a főispán felvilágosítása után a tanácsi javaslatot ajánlja elfogadásra.

Bakonyi Samu: Juhász Ignác felszólalása kényszeríti, hogy tisztázza a helyzetet. A bábaképezde felépítése nem fogja megterhelni a házipénztárt. Nem pedig azért, mert rendelkezésére áll a már félretett 49.000 korona, de rendelkezésére áll az az összeg is, amelyet e célra a közgyűlés évenként külön félretenni rendelt. Továbbá a felszabadult bábaképezde épületének 3000 koronát kitevő bérösszege, s a tizenkét éven át kimutatandó 4000 koronás kultuszminiszteri segítség. Ezeket összeadva meglehetősen állapítani, hogy a jog- és pénzügyi bizottság javaslata újabb terhet nem ró a városra.

Az építkezés elodázását kulturális és nemzeti szempontból sem tartja megengedhetőnek. A lelenczházügy összefüggésben áll a bábaképezde ügyével, ezt pedig könnyű szerrel negligálni nem lehet.

Aczél Géza kijelenti, hogy ebben a kérdésben a jövedelmezőséget venni tekintetbe, nem lehet. Ez humánus intézmény, a mely a társadalom egyik jelentős intézménye lesz. Bakonyi Samu igen helyesen világította meg a kérdést, határozzon a közgyűlés ennek értelmében.

Ábrahám László a tanácsi javaslat mellett érvel, ugyszintén Zádor Lajos is. Varga Lajos dr. azt indítványozza, hogy az épület felépítését kérje a tanács a kultuszminisztertől, a város közönsége pedig járuljon a költségek fedezéséhez 100.000 koronával. A mely összegből 40000 korona már meg van — a hiányzó összeg pedig évi 5000 koronával törlesztessék a házi pénztárból.

Puky Gyula főispán szavazás alá bocsátja a három javaslatot. A jog és pénzügyi bizottság és Varga Lajos dr. indítványa ellenében a tanácsi javaslatot fogadták el szavazattöbbséggel.

A debreczeni lelenczház.

Hónapok óta huzódó ügy a debreczeni lelenczház ügye. Referáltuk már több ízben. Tárgyalták már a helyi bizottságok — ankét is volt e tárgyban a belügyminisztériumban. Most a tanács azt javasolja a közgyűlésnek, hogy a lelenczház:

1. Állami intézmény legyen. 2. Az építésre adjon a város 3000 öl ingyen területet. 3. A birtokváltozással járó költségeket az államkincstár viselje. A 3000 öl a Nagyerdőn jelöltessék ki.

Komlóssy Arthur javaslat elfogadását annak a kibővítésével, hogy az ingyen telek a Nagyerdőn adassék át az államnak. Még pedig a Bruckner és Hutflész telkekkel szemben.

Bakonyi Samu. A sertésvásártér már ki van jelölve a lelenczház helyéül — nem lát okot tehát fennforogni, a mely miatt ezt a határozatot megváltoztatni kellene. A nagyerdői közlekedés nehézkes, közbiztonsági viszonya siralmas, nem alkalmas lelenczház települ. Részletesen fejtegeti aztán azokat az okokat, a melyek a Nagyerdő ellen szólnak — s beszéde vége oda kul-

Mért teszi rám annyira a kezét? Egyáltalában mért annyira férfi.

Tele voltam panasszal és nyuhatatlansággal. Hiába szerettem, erősebb volt bennem a vágy, hogy ne legyek nyugózza. Ha emiatt szólt, — pedig milyen ritkán szólt így! — azt feleltem: nem igaz! nem igaz! — Ha rám jött a szeszélyes óra, megsértettem. Gyermekek nézett, türtem.

Egytelen egyszer történt, hogy vak indulatomban megaláztam. Elment, anélkül, hogy arranézett volna.

En ott maradtam, lesujtva, szivdobogással, büntudattal, nycmorult érzések közt.

Éreztem, hogy utána kellene rohannom, nem tettem meg. Iszen ő a hibás! mindig ő a hibás! Ha egyébert nem, azért, mert én vagyok a nő, a ki udvarlást és hódolatot várhat.

Vártam. Ő rá vártam.

És ma is várok. Évtizedek óta egyre várok.

Már régesrég óta csak megszokásból várok! mert ebben a várakozásban van lelki életem. Ebben van üdvösségem és poklom. Ebben van vezeklésem és életcélom.

Semmi egyebem sincsen többé, csupán csak ez a várás.

Ha beteljesülne valami s nem kellene már tovább várnom, szörnyet halnék.

Kétfelé oszlik az életem. Egyik fele az, amióta várok. A többi mind-mind a másvilágé, az elmulásé.

Még mindenre emlékszem, ami volt, ámbár ködös előttem a lelki táj. Csak az ő alakja világosodik tisztán látom rajta, hogy szomorú, de nem érzem már az életet belőle. Talán meghalt Talán régesrég meghalt. Mégis várom. Értesz engem Lola?!

*

A szegény kis riadós néni úgy siet, mintha rossz fát tett volna a tüzre.

Nem látja a körülötte sürgő-forgó sok embert.

Csak az ég egy szabad foltját nézi, ami ott van a messzeségben, s ami elé most mindjárt egy szürke felhő csuszik.

Ha annak megered a könnye, sár lesz idelent, csunya fekete sár. — Pedig az esőcseppek olyan nagyon tiszták, szüziések, mintha szüz Mária szeméből csordultak volna ki.

minál — hogy maradjon meg a közgyűlés előbbi határozata mellett.

Bakonyi beszéde végeztével a karzati publikum, a mely eddig kellő csendben hallgatta végig a tárgyalást, hatalmas éljenriadalomban tört ki. Csodálkozva néztek a városatyák a szokatlan zaj okozóira.

Puky Gyula főispán a tárgyalási ügyrendre hivatkozva komolyan meg is intette a hallgatóságot, a melynek soraiban még kánikulában sem hült le a lelkesedés.

E kis epizód után *Szabó Kálmán* emelkedett szólásra és Bakonyi Samu határozati javaslata mellett mondott rövid, de tartalmas beszédet. Ő utána *Kenéz Gyula* dr. a lelenzügy harciosa állott ki a porondra. Előkelő tónusból — nagy szakértelemmel — és lelkesedéssel beszélt a lelenzügyről. Különben ő is a sertésvásártért ajánlotta lelenzügyi helyül. *Simonffy Imre* szintén a sertésvásártért, míg *Zádor Lajos* a nagyerdő mellett érvelt.

A hosszadalmas vitát névszerinti szavazás rekesztette be, a melynek eredménye az volt, hogy 49 szóval 29 ellenében kimondták, hogy nem a *Nagyerdőn*, hanem a *régi sertésvásártért* helyén jelölik ki a lelenzház helyét, a mely Bakonyi módosítása szerint mint *Attila-tér* kerül bele a jegyzőkönyvbe. A telek elidegenítése feletti névszerinti szavazást a jövő közgyűlésre tüzték ki.

A város katonája.

A honvéhadapród iskolában megüresedett alapítványi helyre özvegy *Szikszay Istvánné* fia *István*, *Frank Ignác* fia *Ervin*, *Simon Kálmán* fia *Árpád* pályáztak.

A közgyűlés *Szikszay István* bemutatását határozta el, a ki a pályázók közül egyedeül volt debreczeni illetőségű.

Elhalasztott szavazások.

A bizottsági tagok hiánya miatt elhalasztották a két névszerinti szavazást. Előbb azonban tudomásul vették *Komlóssy Arthur* jelentéseit a szabadságszobor ügyéről.

A kath. és ág. ev. iskolák.

A róm. kath. és ág. ev. egyházak tanyák építésére segítséget kérnek a várostól. A tanács 49,000 korona kölcsön felvételét javasolja.

Ferenczy Gyula a kölcsön megszavazása ellen, *Szabó Kálmán* mellette emel szót. *Gulyás István* dr. szintén a tanácsi javaslat ellen beszélt. *Wolafka Nándor* dr. és *Juhász Ignác* a kért segély megadását javasolják. *Dicsőffy József* kijelenti, hogy addig, míg az iskolák ügyét véglegesen nem rendezik, nem szavaz meg semmiféle segítséget. *Csiky Lajos* a tanácsi javaslat mellett beszélt. *Aczél Géza*, *Wolafka Nándor*, *Dicsőffy József* hozzászólása után a közgyűlés a tanácsi javaslatot elfogadta s a kért segélyt a két egyház részére megadja.

A kereskedő társulat polgári iskolája

A debreczeni kereskedő társulat polgári iskolájának fentartására segítséget kér a várostól. A tanács javasolja a közgyűlésnek, hogy az ujonnan felállítandó iskolának egyszer és mindenkorra 6000 koronát, ezenkívül 1903-tól kezdve évi 8000 korona szubvenziót adjon. A tanácsi javaslatot egyhangulag elfogadták.

A Csokonai Színház.

Tüzes vita indult meg *Makó Lajos* szinigazgató indítványa felett, mely *Csokonai Színháznak* óhajta elneveztetni a debreczeni városi színházat.

Simonffy Imre polgármester sokalja már a *Csokonai kultuszt*. Nem pártolja a nácsi előterjesztést.

Komlóssy Arthur főjegyző szerencsétlen dolognak tartja az indítvány megtevését. Ez *Makó* igazgató gondolata volt. De ha már megtette — el kell fogadni.

Fejér Ferecz dr.: A szinigazgatótól nem jó gondolatokat, — hanem jó előadásokat vár a publikum. *Simonffy* polgármester nagyon helyesen érvelt, ő is ezen a véleményen van.

Bakonyi Samu, még előbb *Gulyás István* érveltek a *Csokonai Színház* mellett. Végül is igen helyesen elhatározták, hogy az ügyet leveszik a napirendről.

Ezzel a kínos és meglehetősen kényes ügyet rövid uton elintézték.

A közgyűlést ma délután folytatják.

VIDÉK.

Lopott halakért.

Saját tudósítónktól.

Sebestyén Jánosné györki lakos életével adózott tolvaj természetének. Hétfőn este két gyermekével iszonyu kínok között meghalt. Az esetet így mondja el tudósítónk: *Szokora Józsefné*, a ki szomszédja volt *Sebestyén*nek, hétfőn délután apró halakat sütött.

A patkányokat akarta vele elpusztítani, úgy hogy a halak belső részébe patkány mérget tett. A kisütött halakat tányérra rakta s kitette a ház elé hűlni, maga pedig hátra ment a kamrába, hogy ott a patkánylyukak elől elrakodjon. E közben valami miatt átment hozzá *Sebestyén*né, a ki, mivel senkit sem látott a konyhában, a sült halakból tíz darabot a köténye alá rejtett s azzal hazament.

Az nap este *Sebestyén*né a lopott halakat megette vacsorára két gyermekével, a mitől aztán annyira rosszul lettek, hogy még azon éjjel meghaltak.

Az előtalált halhulladékokból megállapították, hogy az mérgezett volt s ettől halt meg *Sebestyén*né és két gyermeke. *Szokoráné* elmondta, hogy a halak töle valók, de azokat *Sebestyén*né úgy lopta el, tehát a tolvajtermészetének esett áldozatul.

Betörés Nagyszalontán. Tudósítónk jelenti Nagyszalontáról, hogy *Arany Mihály* birtokos házába ismeretlen tettesek betörték és 280 koronát elloptak a lakásból. A nagyszalontai csendőrség erélyesen nyomozza a betörőt.

Vérfürdő Fehéregyházán. Borzalmas eset történt — mint tudósítónk írja — tegnapelőtt *Fehéregyházán*. Verekedés közben három emberélet esett áldozatul s több súlyos testi sértés történt. Az eset így történt: *Latkán Ferencz*, *Miszter Ádám*, *Szvinák Pál* és *Bosner Jakab* együtt voltak aratni s a rész természetét együtt rakták össze a szérüskertben, hol elcsepelték. Tegnapelőtt fejezték be a cséplési munkát, melynél jelen voltak az illetők feleségei is. A buza szétosztása alkalmával azonban az emberek összeveszttek. Előbb csak szóváltás történt, de később azonban tettelegesen került a dolog s mivel másként nem bírtak egymással, bicskákkal támadtak egymásra. A vér látására az asszonyok is beavatkoztak a dologba s ki ki a saát férje védelmére kelve, sarlókkal és vasvillákkal támadtak az ellenfelekre. A szörnyű verekedésnek csak akkor lett vége, a mikor *Latkán Ferencz* halva esett össze *Szvinák Pál* készsúrása által, a mit látván *Latkáné*, a kezében volt sarlóval elmetszette *Szvinák* nyakát, ki szintén rögtön meghalt. A vé-

rengzésre összefutott emberek szállították el a halottakat és a sebesülteket, de utközben *Miszterné* is meghalt a sérülésében. A verekedésben résztvevő többiek oly súlyos sérülést szenvedtek, hogy valamennyi élet-halál közt lebeg.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Petróné utolsó vallomása.

— Fővárosi tudósítónktól. —

Budapest, aug. 7.

Petró Gyuláné, a rablógyilkos asszony ügye már a vizsgálóbíró előtt teljes befejezést nyert. *Bartha László* dr. vizsgálóbíró e hó 3-án hallgatta ki utoljára *Petrónét*, a ki akkor fontos vallomást tett.

Petróné ugyanis a vizsgálat során többször ellentmondásba keveredett önmagával, különösen abban a tekintetben, hogy a gyilkosság előtt való napokon volt elég pénze, tehát nem volt pénzhány az oka *Erdei* meggyilkolásának.

Máskor meg azt vallotta, hogy tényleg nem volt pénze és nyomorban is volt. *Vielhuber* és a legtöbb tanu ezt az alábbi vallotta.

Bartha László dr. vizsgálóbíró 3-ikán idézte be *Adler Samu* aradi-utcai zálogház tulajdonost, a ki elmondta a következőket:

— *Petrónét* ismerem, mert többször fordult meg nálam.

A gyilkosság előtt néhány héttel is eljött és hozott magával egy lánczot, amit zálogba tett. Már akkor is panaszkodott, hogy nagyon rosszul megy a dolga, pénze nincsen.

Egy két héttel később újra hozott az asszony egy lánczot. Ezt a lánczot hitelbe vettem — ugymond — *Erdeitől*, hogy kicseréljem az első lánczozal, a mely az uramé.

Uram már nagyon haragszik, mert nem váltottam ki. A lánczot átvettem és visszaadtam neki érte az első lánczot. Öt-hat nappal a gyilkosság előtt ismét megjelent *Petróné* zálogházamban és két férfiruhát hozott.

— Ez szobauraim ruhája. Megengedték, hogy néhány napra beadjam a zálogházba, mert pénzre van szükségem, ki kell fizetnem belőle *Erdeit*, a ki ma jön el a pénzeért.

Aztán elmondotta, hogy *Erdei* menynyire követeli a pénzét, hogy nincsen nyngta tőle.

A gyilkosság utáni napon eljött hozám és kiváltotta a ruhát. — Ekkor azt mondotta:

— Milyen nehezen szereztem pénzt!

— Erre azt feleltem:

— Hiszen *Erdeit* meggyilkolták!

— Olvastam az ujságban. Valami borzalmas gonosztevő lehetett! szolt az asszony.

Petróné előtt felolvasták *Adler* vallomását és a rablógyilkos asszony beismerte, hogy így történt minden. *Petróné*nak ez volt az utolsó kihallgatása. *Bartha László* vizsgálóbíró az aktákat lezárta.

Jelenleg szabadságra ment és ha visszatér szeptember első napjaiban, a vádtanács elé viszi az ügyet, a mely megteszi akkor indítványát. Szabadság ideje alatt *Perémy* dr. vizsgálóbírónál vannak *Petróné* aktái.

Petróné, a mióta tudja, hogy nem fogják felakasztani, egészen nyugodt. A börtönben csak folyton azon panaszkodik, hogy nincs munkája. Mondták neki, hogy munkát ha el lesz ítélve, a fegyházban kap.

Bizony jó lesz ez nekem, mondá,

egész életemben dolgos asszony voltam. A munkát szeretem!

A napokban vizsgálta meg a börtönorvos egészségi állapotát és azt rendben találta.

§ Ha a cigány pénzt hamisít. A cigányok romantikájának legjellemzőbb része az, hogy Fáraó utódait mindig rajtacsipik bűnös manipulációikon. Így járt tavaly a szilágymegyei Giró-Kut községben lakó Rézműves Stefán is, egy 72 éves öreg, csegettüké-zítő cigány, a ki Floriczán Péter oláh paraszttal együtt három darab hamis ötkoronást gyártott. Rézműves egyik ötkoronással bevásárolni küldött egy cigányasszonyt, a szatócson azonban fölismerte a pénz hamis voltát. A dolognak folytatása és vége tegnap játszódott le a debreczeni törvényszék előtt, mely Rézművest 3 havi börtönre ítélte, a cigányasszony ellen pedig beszüntette az eljárást. — Floriczán Péter nyomtalanul eltűnt a hamisítás után és máig sem lehetett nyomára akadni. A Rézművesre kiszabott büntetés jogerős.

§ Lopás. Piros Borbála püspökladányi cselédleány gazdájának, ifjabb Tisza Imrének feleségétől néhány ruhadarabot lopott. A törvényszék tegnap tartott főtárgyalásán két heti fogházra ítélte a csinos szobaleányt, aki megfelebbezte ez itéletet.

UJDONSÁGOK

A szökött katona regénye.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, aug. 8.

Egy szerelmi történet utolsó jelenete játszódott le a rendőrség közbejöttével tegnap este a Nagyerdőn, mely két szerelmes szívet választott el egymástól mindörökre.

A történet hősei Kovács Dajka Erzsébet és Kállai Pál. Mindketten nagykőrösi illetőségűek, szüleik is ott élnek meg lehetőségek jó módban. Lakásuk egymás mellett volt s így a fiatalok minden nap látva egymást, lassankint meleg rokonszenvet éreztek egymás iránt, mely idővel forró szerelemmé változott.

A szülők eleinte mit sem tudtak a fiatalok vonzalmáról, de mikor megtudták, különösen a lány szülei hevesen elleneztek. Kállait nagyon fiatalnak tartották, aki még a sor aól sem került ki; éppen ezért elleneztek s minden módot felhasználtak arra, hogy a szerelmesek többé ne találkozhassanak.

Szegény szerelmesekre egymásután mérte a végzet kegyetlen csapásait Kállai Pált besorozták katonának s mult év októberben be kellett rukkolnia a Debreczenben állomásozó Vilmos huszárokhoz. — Erzsikét ezalatt szülei igyekeztek feledésre bírni. Jó parti kínálkozott a számára, távolról rokon is volt az, a kit szülei már rég Erzsikének szántak.

A lány sokáig küzdött a szülei akarat ellen, de végre is engedni volt kénytelen. Beleegyezett a házasságba.

Nagy öröm lett erre az egész háznál. A hír elérkezett ide Debreczenbe is a Vilmos-huszárlaktanyába, a hol Kállai szám-

lálgatta, hogy hány nap választja el őt még a szabadulástól. A hiób hirtelen váratlanul találta s annyira lesújtotta, hogy napokig nem tudta, mit cselekszik. Szeretett volna szabadulni, de nem tudott így hát szökésre gondolt. Elakart menni Nagy-Körösrre, egyenesen Erzsikéhez. Még egyszer lelkére akart beszélni a szülőknek, hogy lányukat ne erőltessék ahhoz, a kit nem szeret, nem is szerethet soha Várják meg, míg ő kiszabadul s boldoggá teszi Erzsikét. Ha nem hallgatják meg, akkor megöli magát, de előbb Erzsikét, mert ha övé nem lehet, akkor másé se lehessen.

Kállai másnap megszökött a kaszárnyából. Bujdokolva Nagy-Körösrre ment — Otthon ezalatt serényen folytak az előkészületek a lakodalomra, melytől már csak néhány nap választotta el a fiatalokat.

Sötét gondolatokkal agyában haladt Kállai az Erzsikéék lakása felé.

A szerelmi dráma azonban nem következett be, mert az öreg Kállai megsejtette fia szándékát s megakadályozta. A hazulról távozó fia után csendőrök mentek, akik még elég jókor érkeztek.

A katona szökevényét vasraverve hozták Debreczenbe és fogságba vetették.

A lakadalom azért mégsem történhetett meg, mert Erzsike is megszökött.

Eljött Debreczenbe s napokon át ott járt a laktanya körül, hogy szerelmesével találkozhassek. Nem sikerült.

Tegnap este a Nagyerdőn szülei kérésére a rendőrség elfogta és fedezet mellett kísértette vissza Nagykörösrre. Az elfogatás Erzsike ellenkezése miatt nem ment a legnagyobb csendben, úgy, hogy az erdőn sétáló nagy tömege vette körül és sokan félreértették a rendőrség fellépését.

Most már valószínű, hogy a lakadalom meg történik. Kállay Pál pedig a kaszárnya falai között feledheti első szerelmét.

*** Személyi hírek.** Dr. Wolafka Nándor v. püspök, plébános hosszabb külföldi tartózkodása után tegnap hazaérkezett Debreczenbe. — Dr. Szász Adolf orvos két heti tartózkodásra Pöstyénbe utazott.

*** Vizsgálat a csendőrlaktanyában.** A debreczeni csendőrparancsnokságnak tegnap óta vendége van. Oláh Ödön I. osztályú százados érkezett tegnap a szárnyhoz Budapestről és megvizsgálta az új laktanyának helyiségeit. Oláh százados mindent rendben talált és elismerését fejezte ki Borhi h. szárnyparancsnoknak a tapasztalt rendért és fegyelemért.

*** Hortobágyi pásztorok — az amerikai elnökek.** Az összes debreczeni lapok a következő felhívást bocsátották ki: Az amerikai magyar testvéreknek nemzeti zászlót küld emlékeztető hazafias ajándékkal Magyarországra. Zseni József, a Magyar Nemzeti Szövetség társelnöke, a ki a zászlót viszi és magyar testvéreinknek ünnepélyesen átadja, tisztelegni fog az amerikai Egyesült Államok elnökénél, Roosevelt urnál, a ki a magyaroknak nagy barátja, szenvedélyes lovas és vadász s érdekes gyűjteménye van etnografiai czikkekből. A magyar küldött ez alkalommal egy kis ajándékot visz az elnöknek, gyűjteménye kiegészítéséhez valami magyaros dolgot a legmagyarabb fajtaból. Egy teljes hortobágyi csikós és ló-felszerelést visz magával, remek szűrt, nyerget, karikást s mindenféle szíronyos munkát, melyet

eredeti hortobágyi kezek készítettek erre a célra remekbe. Átadja, mint a hortobágyi pásztorok emlék-ajándékát, azzal a kéréssel, hogy magyarországi testvéreik künnlakó százezreit részesítse jóindulatu pártfogásában a hatalmas államfő. Ennek az ajándéknak beszerzési ára 300 korona, melyet Debreczen város hazafias nagyközönségének áldozatkészségéből reménylünk és óhajtunk összegyűjteni. Tisztelettel kérjük uraságodat is, sziveskedjék hozzájárulni a gyűjtéshez, melynek elszámolását nyilvánosan fogjuk nyugtázni.

*** Dohánygyáriak előléptetése.** A m. kir. dohánygyövedéki központi igazgatóság a debreczeni dohánygyár gyártási ügyelői közül a következőket léptette elő: Keresztesi Józsefet a II. osztályból az I. osztályba, Vanicskó János, Thoma Miklós, Adamcsik Sándor, Péntes Ferencz és Ökrös Józsefet a III. osztályból a II. osztályba, Máthé Imre, Böör József és Kurucz Lajost a IV. osztályból a III. osztályba, Farkas Sándort az V. osztályból a IV. osztályba, Iányi Károlyt és Lázár Kornélt a VI. osztályból az V. osztályba július hó elsőtől.

*** Letört bimbó.** Salánky Katicza élte 9. havában elhalt. A kedves halott földi részei folyó hó 8-án délután 5 órakor fognak Garai-utca 8-ik számú szülei háztól a Hatvan-utcai temetőben nyugalomra helyezni. A vigasztalás anyala örökdió drága porai felett. A temetést Dankó M. rendezi.

*** Emléktábla a Komáromi házon.** A Csokonai-kör — mint ezt már megirtuk — emléktáblával készül megjelölni a Komáromi házat, a melyben a Rákóczi Ferencz szabadságharczát, a daliás kurucz idöket berekesztő szatmári békekötés feltételeit Károlyi Sándor kurucz és gr. Pálffy János labancz fővezérek megállapították. Ez a történelmi nevezetességű ház akkor Komáromy György főbiró volt; de 1740 körül örökösei 5 ezer forintot eladták a városnak. Azóta Debreczen város birja s most a rendőrfőkapitányság használja vastagfalú, boltozatos, alacsony szobáit. A városi tanács egyik közelebbi ülésében a Csokonai-kör kérelmére örömet egyezett bele a tervezett emléktábla felállításába. A márványtáblát illendő ünnepélylyel valószínűleg októberben leplezik le.

*** Az izr. hitközségi tagok figyelmébe.** Értesítettnek a t. tagok, hogy a Deák Ferencz-utcai templomban az istentisztelet a következő idöben fog tartatni és pedig: pénteken este 7 órakor, szombaton d. e. 9 órakor, d. u. 5 órakor. Köznapokon reggel 6 és este 7 órakor.

*** Városok köicsönssükséglete.** Már Győr város is megkísérelte, hogy a városok együttesen kíséreljék meg a köicsönssükségletek kielégítését és a pénzügyminisztertől kérte a kibocsátandó köicsönsségi kötvények adómentesítését, azonban ez a terv hajótörést szenvedett. — Most újabban Pozsony város tervez ilyen dolgot. Onnan írják, hogy a város képviselőtestülete a minap elhatározta, hogy mivel a tervezett nagyköicsön még nem vihető keresztül, egyelőre a pozsonyi takarékpénztárnál 1.7 millió korona folyó számla-hitel vétessék fel a legsürgösebb igények ki-

elégítésére. Együttal elfogadták azt az indítványt, hogy a magyar városok községi bankjának alapítása ügyében a többi városokkal a szükséges tárgyalások indittasanak meg, a kormány pedig kéressék fel, hogy mindazon pénzügyi intézeteknek, melyek a községeknek kölcsönöket nyújtanak, ezen üzletek után törvényileg adó- és illetékmentesség adassék.

* **A hatóságok külföldi levelezése.** Széll Kálmán miniszterelnök, mint belügyminiszter körrendeletben felhívta a törvényhatóságokat, hogy külföldre szóló megkereséseiket ne küldjék közvetlenül a hatóságokhoz, hanem a konzulátus útján kézbesíttessék azokat.

* **A vasuti állomás új raktárai.** A M. Á. V. debreczeni vasuti állomásánál legközelebb megkezdik az új fel- és leadási raktár építését. Ungár miskolci vállalkozó a héten Debreczenbe jön s megteszi a szükséges előkészületi intézkedéseket. Az eddig két épületben elhelyezett fel- és leadási raktár helyett egy hatalmas áruraktárt építenek, mely a fizetőpénztár új épületének folytatását fogja képezni. Az államvasut külön gyorsáruraktárt is emeltek. A raktárakat ez év utolsó hónapjában adják át a forgalomnak.

* **Az idei termés.** A földmivelési miniszterium az eddigi aratási eredmények alapján jelentést adott ki, a mely szerint a termés mennyiségileg és minőségileg is kielégítőnek mondható. Az átlagos eredmény búzánál katasztrális holdanként, 7.38 métermázsza, ami a búzával bevetett földeknél 5.577,378 kat. holdra számítva 43.3 millió métermázsza búzatermést eredményez a tavalyi 33.73 millió métermázszával szemben.

* **Tegnap haláltak.** Tegnap a következő halálozások történtek Debreczenben, az anyakönyvi hivatal bejegyzése szerint: Özv. Bakos Gáborné ev. ref. 85 éves, Végh Lajos ev. ref. 3 hónapos, Benkő Béla gör. kath. 2 hónapos, Kozma Róza ev. ref. 20 napos, Szabó Ferencz ev. ref. 67 éves.

* **Sikkasztás a Barcsay-gőzmalomban.** Ilyen czímen megírjuk, hogy Dessler Györgyöt, kit Barcsayné följelentésére sikkasztás gyanúja miatt a csendőrség letartóztatott, az ügyészség a magánvád visszavonása miatt szabadlábra helyezte. Az ügy most a rendőrség elé kerül, melynek feladata teljesen tisztázni az esetet. Barcsayné ugyanis nem volt feljogosítva a följelentésre, mert a gőzmalom Guttmann Dávidnak adta bérbe. Ha tehát sikkasztás történt, az ebből keletkezett kár csak a Guttmanné lehet. A rendőrségnek most tisztázni kell, vajjon fennáll-e a szolgálati viszony Barcsayné és Dessler között. Az ügy bonyodalma mindenesetre igen érdekes s várakozással nézünk a rendőri vizsgálat eredménye elé.

* **Herr Maradtam Tisztelettel.** A külföldi, különösen a nyugateurópai lenéz mindenkit, a ki nem ez ő nyelvén érintkezik vele. Azért kell hát a magyarnak már Marcheggen tulnan német elmével gondolkodni és kénytelen-kelletlen csillogtatni a „derdidasz” tudományát. Olyik naiv ma-

gyar ember keleti nyelvével levelez a művelt külfölddel. A t. czimzett valamelyik ismerősével kislabizáltatja a levelet, hanem aztán a válaszban igen humoros botlásakat szokott elkövetni. Különösen a névalírásokkal nincsenek tisztábao. — Így esett meg, hogy egy berlini cég a következő czimzésű levelet küldte Magyarországra: „Herrn Wohlgeboren Maradtam Tisztelettel in Feketegyörgy. (Ungarn.)“ S mig a levél kézbesíthetetlenül megy vissza a feladóhoz, a német ember elgondolkozik, hogy furcsa ország az a Magyarország, melynek lakossága csupa Herr Alászolgálja, Herr Megkülömböztetett tisztelettel, Herr Becses sorait várva, Herr Megrendelését kérve nevü alakokból áll. Főleg pedig az a csudálatos, hogy minden második magyar embert Herr Maradtamtisztelettelnek hívnak.

* **Minden vasárnap este** katonazenahangverseny, Márkus Jenő bor- és sörcsarnoka nagy nyári kertjében. Belépti-díj nincs.

* **Foltozzák az Arany János-utcát.** Debreczen specialitásai közé tartozik az utcák burkolási rendszere. Az egyik utcáról felszedik a kopott köveket és a másik utcán nagy költséggel lerakják. Ezt az ősi szokást gyakorolják most is Debreczen egyik rohamosan fejlődő utcáján: az Arany János-utca foltozásával. A főtérrel felszedett köveket az Arany János-utcán rakják le, még pedig toldozva-foldozva, gyakran félbeszakított darabterületeken. Hogy ez a szép szokás amellet, hogy inpraktikus, költséges is, felesleges volna vitatni. Debreczen utcakövezetének rendezését teljesen felkellene forgatni, ha korszerű, érdemesebb s a város fejlődése és áldozatkészségéhez méltó burkolatokat akarnának teremteni. A főtér s a vele közvetlenül kapcsolatos utcákat aszfalt makadám illetné meg. Tartósabb, jobb, szebb s tisztábban tartható; a rajta közlekedő kocsik és szekerek zörgése nem zavarja a házak lakóit. Már pedig ezt a csekély kis figyelmet is megérdemelné az adózó, a közterheket viselő polgárság. A Hatvan-utca szegletén idestova második évtized óta áll az aszfalt szekérut és ma is kényelmesebb, jobb, mint a főtér egyre-másra foltozott burkolata. Hatvan-utcán pedig ugyancsak nagy a teherközlekedés; a téglagyárból is mind ott hordják be a nehéz kődarabokat. Mért nem akad meg ezen a fontos és figyelemreméltó körülményen az illetékes körök figyelme?

TÁVIRATOK.

A pénzügyminiszter Bécsben

Bécs, augusztus 7. Lukács László pénzügyminiszter tegnap este Budapest-ről ideérkezett.

A Rákóczy-kelyhet eladják.

Kolozsvár, augusztus 7. A kolozsvári református egyházközség presbiteriuma elhatározta, hogy a világhírű Rákóczy-féle kelyhet, a melynek értéke

százhuszezer korona — eladja. Az egyház ugyanis templomot épített és a kelyh árát erre szándékozik fordítani.

Wirchow állapota.

Berlin, aug. 7. Wirchownak, a világhírű tudósnek állapotában megint rosszabbodás állott be. Két nap óta álmatlanul tölti az időt és testi ereje is megfogyott.

Combes miniszterelnök terve.

Budapest, aug. 7. A Hazánk fenntartással a következő érdekes, de kissé hihetetlen hírről ad értesítést. Combes francia miniszterelnök a jelzett lap értesítése szerint a parlamenti ülésnek elején törvényjavaslatot nyújtott be, mely szerint senki sem keresztelhető meg addig, mig a huszadik évét el nem érte. Ekkor maga választhat önmagának vallást.

Elsülyedt uszályhajó.

Galatz, aug. 7. Tegnapra virradó éjjel a „Mária” helyi uszályhajó tízezer frankot érő gabonarakományjal elsülyedt. A gabonát ki fogják emelni a vízből.

Londoni békeünnep.

London, augusztus 7. A Guildhallban tegnap este nagy békeünnepet rendeztek, a melyen körülbelül 25 ezer ember vett részt, köztük a kabinet számos tagja, a gyarmatok miniszterelnökei, több indiai fejedelem és sok tábornok, a kik magukat Dél-Afrikában kitüntették. Roberts és Kitchener tábornokoknak feliratokat nyújtottak át. — Mindkét tábornok, a kiket lelkes ovációkban részesítettek, igen elismerőleg nyilatkozott a gyarmati csapatokról. Kitchener lord azt mondotta, hogy a mig az a szellem, a mely a gyarmati csapatokat eltölti fenmarad, Angolország képes lesz a birodalmi eszmét fenntartani. A vezetőknek azonban ezt a szellemet úgy kellene fejleszteniök és irányítaniök, hogy hathatósan szolgálja az egész angol nemzet érdekeit.

A spanyol királynő Badenben.

Bécs, augusztus 7. A spanyol királynét, a ki néhány nap óta Badenben tartózkodik leányával, szigorú inkognitója daczára nagyon sokan felismerték. A régensnő ma délben utazik vissza Badenbe.

A revali találkozó.

Reval, augusztus 7. Tegnap este 8 órakor a Hohenzollern yacht diszlokoma volt, a melyen a két uralkodón kívül résztvettek Alexis nagyherceg, Frigyes Henrik herceg és mindkét

résről a kíséreték. Vilmos császár a nevét viselő orosz Narva-dragonosvezred egyenruhájában üdvözölte a czárt a hajó lépcsőjénél. Miklós czár a német tengerészi egyenruhát viselte. A lakomán Vilmos császár Miklós czárnak baloldalán ült. A lakoma befejeztével a két uralkodó a földélzeten cerclét tartott. Esti tíz óra felé a két flotta valamennyi hajója villamos fényben pompázott. Nem sokkal tíz óra után a két uralkodó és a kíséreték valamennyi tagja a Standardra ment, a hol résztvettek az éjjeli lövőgyakorlatokon, a melyeket fényszórók használata mellett 37 és 44 milliméteres ágyukból és toldalékcsovékból rendeztek szilárd czégtáblák ellen. Fél 12 óra tájban Vilmos császár visszatért a Hohenzollernre.

Darányi Rátóton.

Budapest, augusztus 7. Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter ma Rátótra utazott.

Az automobil áldozata.

Nagybecskerek, augusztus 7. Dáziel László földbirtokos, volt zichifalvai képviselő tegnap Nauziva községben automobiljával elgázolt egy gyermeket. A szerencsétlen fiu azonnal meghalt. — Dániel Lászlót gondatlanságból okozott emberölés miatt feljelentették.

Edwárd király egészsége.

London, augusztus 7. Edwárd király tengeri üdüléséből tegnap visszaérkezett fővárosába. A pályaudvaron óriási tömeg várta és mindenkinek óriási meglepetésére a sinylódó beteg ember helyett erőteljes, napbarnított férfit lépett ki a szalonkocsiból, vidáman beszélgetve a királynéval, leányával és környezetével. Majd kocsiba ült és nagy ováció közt vonult be a királyi palotába.

Sagasta lemondása?

Madrid, augusztus 7. Az a hír, hogy Sagasta miniszterelnök lemondani szándékozik, élénk megbeszélések tárgya. Nehány lap Moretet mondja Sagasta valószínű utódjának.

HIREK.

Éjjeli posta.

× **Than Károly kitüntetése.** (Éjjeli express tudósítás.) A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király a személye körüli miniszter előterjesztésére dr. Than Károly főrendiházi tag, budapesti nyilvános rendes egyetemi tanárnak, a tudományosság terén szerzett kiváló érdemei elismerésül, a Ferencz József rend nagykeresztjét adományozta.

× **Az angol koronázás.** (Éjjeli express tudósítás.) Londonból írják: Az

udvarhoz közel álló körökben azt beszélnek, hogy Edwárd király azért siettetette a koronázást, mert ha koronázatlanul halna meg, neje Alexandra királyné nem kapná meg az államtól az özvegyi évjárdékot, — mely 100.000 font sterlinget tesz. A koronázásra a király külön hordszéket készíttetett, mely hasonló ahhoz, a melyen a pápát viszik a Szt. Péter templomba. A Westminster apátságban, a hol a koronázás lesz, igen sok hely üresen fog maradni, mert a párek nagy része már elutazott Londonból. A királyi főkamrás, hogy a templomot mégis megtöltse, táviratilag meghívta a koronázásra a 20.000-nél több lakosságú városok polgármestereit. Chonmel irországi város polgármestere ezt válaszolta a főkamrásnak:

— Nem kérek és nem fogadok el meghívást a koronázásra.

× **Házassággal végződött öngyilkossági kísérlet.** (Éjjeli express tudósítás.) Párisban mintegy 4 héttel ezelőtt Devoir Jaenette kisaszszony a Szajnába ugrott azon való bánatában, hogy vőlegénye röviddel ezelőtt egy vasuti szerencsétlenség alkalmával életét vesztette. A Szajna partján sétálók közül egy Jérôme Henri nevű fiatal orvos utána vetette magát a leanyának és kimentette a vízből. — Most azt jelentik Párisból, hogy a feltűnő szépségű, előkelő leányt tegnap vezette oltárhoz az életmentő fiatal orvos.

× **A német császár Waldeck-Rousseauról és Morganról.** (Éjjeli expr.) A német császár, mielőtt északi útjára indult, Morgant, az amerikai struztkirályt fogadta, Norvégia vizeiben pedig a jaktján Waldeck-Rousseau, volt francia miniszterelnököt és nejét látta vendégeiül, Waldeck-Rousseau most egy barátnőjéhez intézett levelében leírja ezt a látogatást és a többek között azt mondja, hogy a német császár az ő férjéről úgy nyilatkozott, hogy most ő legügyesebb államférfiu Európában. Ha Waldeck-Rousseau — tette hozzá a császár — monarchia miniszterelnöke lett volna, olyan maradandó nevet szerez magának, mint Richelieu. Bismarck és Gladstone. Morganról a német császár azt mondta, hogy nagyon elbizakodott ember, a ki azt hiszi magáról, hogy a világot trusztjaival át fogja alakítani. Igaz, hogy a körülmények kedveznek Morgan terveinek és feltudja azokat használni a maga céljaira, de könnyen lehet, hogy ezek a körülmények a jövőben ellene fordulnak és összes alkotásait tönkre teszik. Látszik ebből a nyilatkozatból, hogy a német császár helyesen lát és nem igen bizik a trustok jövőjében.

CSARNOK.

A tűzpróba.

Regény.

(Folytatás.)

Mig ekép beszélt, Reginaldot az ajtóhoz czeplte, hogy a hős szél érinthesse arcát. Pár percz múlva Bob egy tele edény jéghideg vízzel tért vissza, melylyel az idegen Reginald arcát és fejét azonnal megmosogatta.

Ez eljárásnak csakhamar kivánt eredménye lett; Reginald egész testét borzadály futotta át, mely eszméletre téríté.

— Hol vagyok én? — suttogá.

— Egy régi jó barát közelében, — szólalt meg az idegen. Nem ösmer ön rám Reginald?

Reginald a belélegzett gőz hatásától elnehezedett szempilláit fölnyitotta.

— Evelyn Lionell! — szólt halkán.

Testestől, lelkestől édesem, önnek régi barátja Evelyn Lionell, ki ép a legjobb időben érkezett, hogy önt a legbálgább tetteben meggátolja.

— Óh drága barátom! — sóhajtja Reginald, — ha ön mindent tudna, nem vélekednék így!

— Majd tudomást szerzek magamnak mindenről; azonban most ne beszéljen nekem erről semmit. Először teljesen magához kell jönnie, mielőtt terjedelmes beszélgetésbe ereszkednénk. Fiu! — kiáltott az inasra. — eredj csak a legközelebbi csapszékbe s hozz jó forró brandyt, de forró és erős legyen az. Im vedd e pénzt.

Bob elfutott, hogy e megbizásnak mielőbb eleget tehessen.

— Most ugy hiszem, nem fog ártani, ha önt ismét a pamlagra fektetem vissza, — szólt Lionell, barátját a pamlaghoz segítve.

Bob nemsokára visszatért a brandyval. Mihelyt Reginald azt megitta, csaknem egészen jól és képesnek érezte magát, barátjával nyugodtan társalogni.

Már mos kedves Charlton, — szólt Lionell, midőn Bob ismét elhagyta a szobát — kész vagyok meghallgatni mindazt, mit bünének mentségére fölhozhat; mert meg vagyok győződve, hogy nyugodt pillanatában ön is átláthatja, hogy az öngyilkosság — bün!

Jól tudom én, hogy a legtöbb esetben bün az öngyilkosság; de én ugy vélem Lionell, hogy vannak bizonyos esetek, melyekben az öngyilkosság jogosult és az én esetem, ugy hiszem ilyen.

— Nézetem e részben nem egyezik önével Reginald. Gyanitom, hogy a sors keményen sujtá önt. Azonban gyujtsunk rá s aztán beszéljen el nekem mindent.

Ezt mondván a fiatal Evelyn, kivette szivartárczáját s tartalmával megkínálta barátját.

— Nem tartom ugyan illőnek, műteremben dohányozni, — szólt Lionell, midőn szivarját meggyújtá — azonban ily napon, mint a mai, aligha jelentkeznek a patientsek.

— Legyen meggyőződve, hogy én utánam nem kérdezősködnek a patientsek, — válaszolt Reginald keserűen — még akkor sem, ha fényesen ragyogna a nap.

(Folyt. köv.)

Az őrangyal.

Irta: **Than Gyula.**

Folytatás

Lánczy mosolyogva, kedveskedve mondta el szavait.

— Bizonyítsa hát be! — szólott újra Bogáti Péterné. Mondja meg, hová tette, hová rejtette Bogáti Bélát! Óh, én önt jól ismerem. Tudom, hogy ebben is bünös, tudom, hogy a Béla eltünése egyedül az ön vétke. Rut hálátlanság. De hát tul vagyunk rajta. Megismertük önt. Ha nemeslelkűen bánik el jóakarójával, akkor tagadta volna meg önmagát. Beszéljünk hát komolyan. Tekintsen ön el a bosszútól. A bosszu sikerült. Én még jutalmat is akarok önnek adni. Mondja, mit kíván azért, hogy ha a Bogáti Béla nyomába vezet?

— Asszonyom! — felelte Lánczy, — ha nem nézném, hogy egy gyöngö s hozzá felháborodott növel állók szemközt, nem uralkodnék higgadtságomon. De önnel szem-

ben megteszem. Mondtam, hogy Bogáti Béla-ról nem tudok semmit.

— Nem akar tudni.

— Ha ön másképp lép fel asszonyom; akkor előzékenységből megtettem volna, hogy utána nézzek a dolognak.

— Nem akar utána se nézni?

— Legyen! Ne mondják, hogy hiába jöttem. Délután legyen újra szerencsém, majd megadom a felvilágosítást.

Bogátiék odahagyták az ügyvéd irodáját s nehezen várták a délutánt, a mikor újra találkozhatnak. Lánczy azzal fogadta Bogátiét és szép leányát:

— Nyomon vagyok!

— Beszéljen. Hallgatjuk!

— Ennyit tudtam meg. Bogáti Béla olyan helyen van, a hol legfeljebb három-négy napig maradhat életben. Egy nap már eltelt. Ha önöknek nincs vesztegetni való idejük, hát gyorsan kell határozniok. Ha erős és feltett szándékuk, hogy Bogáti Béla életben lássák, akkor még most, legkésőbb holnapig határozniok kell.

Jolán e szavakra elsápadt, majd hirtelen elszédülve dőlt hátra. Bogátié kétségbeesetten kapott hozzá.

— Gyermekem! Leányom! Édes aranyom! Mi lett?...
Majd Lánczy felé fordult:

— Nézze mit tett ön... Elájult a szegény!... Gyönyörködjék bosszujában s legyen boldog, hogy így megtudja kizárni ezt az ártatlan gyermeket.

Lánczy nyugodtan fogadta a szemrehányó szavakat s aztán még nagyobb nyugalommal vitt egy pohár vizet a szép leányhoz s megfreskendezte belőle az arcát. Jolán hamarosan magához tért s Bogátié megkönnyebbülten ölelte magához meleg szeretettel körülvevő gyermekét.

(Folyt. köv.)

NYILTTÉR. *)

Válassz

Ehrlich Józsefnek az aug. 3-iki Debr. Újság nyilttérében megjelent cikkére.

Ugyan Ehrlich, már megint hazudik? Mikor fizetett maga én értem adósságot? Emlékezzen vissza, hiszen három nyáron keresztül én, illetőleg a Windt család tartotta magában a lelket. Az adósságaimat akkor is most is magam fizetem; tehát legyen szives és ne henczegjen. Különbösen ez újabb hazugsága meg sem lep, az előbbieknél után szokva vagyok hozzá, hisz műveltség hiánya és lovagiatlanságánál fogva, ez megbocsátható

WINDT GIZELLA.

* E rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a Szerkesztőség.

Előleges jelentés.

Van szerencsénk az igen tisztelt hölgyközönséget és kedves ismerőseinket tisztelettel értesíteni, miszerint a Szénássy Gyula cégtől kiléptünk és 1902 augusztus hó elején Kossuth Lajos-utca 4., Standard (volt Dréher-palota), egy teljesen újonnan berendezett női ruhakelme-áruházat nyitunk, melyről előzetesen értesíteni kedves kötelességünknek tartjuk.

Kiváló tisztelettel

Leon és Oláh.

Szobafestő és fénymázoló műhely áthelyezés.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy Gólya-utca 15. sz. alatt fennálló

szobafestő és fénymázoló

műhelyemet tetemesen megnagyobbítottam s azt

Gólya-utca 17. szám. alatt

saját házamba helyeztem át.

Amidőn ezt a t. közönség szives tudomására hozni szerencsém van, megköszönöm az eddigi szives pártfogást, amelyben részesíteni a jövőben is méltóztatnék tisztelettel:

Dihen János,

szobafestő és fénymázoló.

Debreczen, Gólya utca 17. sz. (saját ház.)

Feltűnő eredmény érhető el

a HAJÓS-féle

„Aradi Ibolya-Crème“

használatával, mely pár nap alatt elmulasztja a szepelő, májfolt, bibires, bőrvörösséget és mindennemű arcztisztatlanságot. E remek ártalmatlan cosmeticus szer a bőrben teljesen felszívódik, melynek következtében a hatás bámulatos gyorsasággal áll be.

Nappal is használható!

A párisi és londoni hygienicus kiállításokon aranyérmekkel s díszoklevéllel kiüntetve.

ara egy légeynek 50 krajczár.

Ibolya crème-szappan 35 krajczár. Ibolya-hölgy-po fehér, rózsaszín és krém színben 1 darab 60 krajczár. IBOLYA-TEJ (Eau de Violette de Hajós) egy üveg 50 krajczár.

Ovakodjunk értéktelen utánzatoktól!

Bevásárlásnál csakis Hajós-féle Ibolya készítményeket tessék elfogadni.

Kapható a készítő fentalálónál

Hajós Árpád gyógyszerészeti laboratóriuma

ARAD, Andrásy-tér 22. sz. Budapeston Török József gyógyszerészében.

Belényes: Erdélyi László, Eled: Kocsis József, Székelyhid: Dr. Bukert Mihály, Kis-Marja Gallasz Frigyes, Nagy-Szalonta: Czajlik György, Tenke: Somogyi Lajos, Sarkad: Kubányi Kálmán

Debreczen: Tóth Béla gyógyszerészében.

Ártézi és szivattyús kutak furására

községek, gyárak, gazdaságok és magánosok részére, valamint saját készítményű szivattyúk előállítására és javítására jutányos feltételek mellett ajánlkozik

Guró Lőrincz

kutfuró-mester és vállalkozó, ki 16 év lefolyása alatt

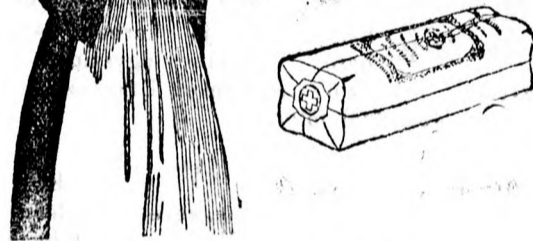
220-nál több sikerült furt kutat létesített.

Megrendelések czímre Debreczen Varga-utca 20-ik szám intézendők.



VÖRÖSKERESZT
MALÁTA KÁVÉ
A PÖTKÁVÉK
KIRÁLYA

HONI-IPAR
GYÁRTELEP:
BUDAPEST
I. KRISZTINAKÖRÜL
107. sz.



Vezérképviselők:

Kovács és Hirsch, Budapest, VII. Dohány-u. 88.

Debreczenben:

KONTSEK GÉZA cégnél,

Kossuth-utca.

SZABADOS és ROSSI

vizvezeték és világítási vállalat

Debreczen, Piacz-utca 58.

Légszesz és vízvezetékek, closettek és csatornázások, szivattyúk, Fürdőberendezések és Gőzfürdők stb. berendezésére.

==== Köanyagcsövek raktáron. ====

Apró hirdetések.

Díja 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fillér; vastagabb betűkből nyomtatott szó 4 kr., 8 fillér.

Levélbeni tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges posta-bélyeg beküldetik.

Apró hirdetések előre fizetendők.

Üzletben egy szerény igényű 14-15 éves polgár leányra van szükségem ki legalább is 6 elemi osztályt végzett, azonnali belépésre Piacz-u. 52. Katz Jakab.

Egy fiatal fűszerkereskedő segéd azonnal alkalmazást nyer Teleki-u. 17.

Eladó fiatal beszélő szürke papagály és egy szép dog olcsón. Cserepes-uteza 12. sz.

Kiadó garzon lakás, szép világos, magas egészséges két szobás udvari lakás, előszoba, mellékhelyiség és vízvezetékekkel szept. 1-re. Ugyanott egy négy szoba és mellék helyiségekből álló lakás kiadó. Piacz-u. 7. sz.

Házta'ajdonosok és lakók figyelmébe, kinél poloska, van falba vagy bármiféle butorokban azt saját találmányu szerrel tökéletesen kiirtom, meghívására személyesen vidékre is elmegyek. Schwarz Izó, Debreczen, Zugó-uteza 5 sz.

Steiner Jakab városi állatorvos lakik, Csapó-uteza 13-ik sz. a. a mezőrendőr-kapitányság mellett.

Könyvelőnek ajálkozik (hat év óta kereskedő segéd egy üzletben), ki az esti tanfolyamot kitűnően végezte. Czim a kiadóhivatalban.

Kauczió képes ügynök felvétetik. Honvéd-u. 16. sz.

Eladó, esetleg kiadó a Vendég-uteza 4 sz. ház, (bolthelyiség). Ertekezhetni a tulajdonossal, Aszódy Mórral, Rózsa-úr.

Veszek használt de jó karban lévő boros hordókat úgyszintén egyéb szüretelő edényeket Ertekezhetni Veidner Józsefnél főtér.

Szepes-szombatra, vagy Szepes-Felkára egy debreczeni tizenegy éves kis leány helyett cserébe egy fiu keresztetik. Czim a kiadóhivatalban.

Tanulónak egy jó házból való fiu keresztetik Németi József fényképész műtermében, Piacz utca 42.

Ürmös-bor literje 30 krajczár a Szőlő-és bortermelő szövetségelnél Simonffy-u 2. (új bérház.)

Nősülni óhajt keresztény fiatal hivatások 1000 frt. fizetéssel. Olyan szelid lelkületű komoly hölgy ki gyöngéd férjet, nyugodt otthon óhajt és 1000 forint cautiót tehet, írjon „Gondviselő” jellegre a kiadóhivatalba.

SZENDRŐ SÁNDOR

zongora, hangszer-készítő és hangoló ajánlja legjobb gyártmányu **zongoráit, hegedűit**

és **pianinóit.** Javításokat és hangolásokat előnyös árak mellett eszközöl Szt.-Anna-uteza 3 szám.

Naponta friss uradalmi vaj

1 kiló 1 frt 20 kr.

Kapható:

Deutsch Lajos

fűszerüzletében, Piacz-u. 38.



Gyógyászati cikkek raktára. Párisi gummiárúk raktára

J. Raif, specialista, Wien
1. Bardstätte 3.

Árjegyzékek zárt borítékban ingyen és bérmentve.

Vidékre küldés utánvétellel Diskretio. á 2, 4, 6, 8, 10 kor. stb.

10042—10043

1902

Ló és szarvasmarha eladás.

A város törzsmeséséből kisselejtezt és számfeletti

Kanca és herélt lovak

a f. évi augusztus hó 10-én tartandó országos lóvásáron a törzsgulyából kisselejtezt és számfeletti

tehének és borjúk

pedig a f. évi augusztus hó 11 napján tartandó országos baromvásáron mindenkor d. e. 9 órakor megtartandó nyilvános árverésen fognak el adatni.

Miről a venni szándékozók azzal értesítetnek, hogy az eladatni rendelt lovak és szarvasmarhák a város Eperkerti telepén megtekinthetők.

Debreczen, 1902 július 31.

A városi Tanács.

Legnagyobb és legolcsóbb cipő-áruház Debreczenben.

Női
cipők

Férfi
cipők:

Áruházam megtekintésére meghívom a t. közönséget, ahol a legdivatosabb és legtartósabb cipőt kaphat. Tisztító bőkenőcsőt minden bevásárlásnál ingyen adok. 10 frtnyi bevásárlásnál franco küldök. Bonyu bőrből cugos vagy fűzős lábbeli . . . 240—260—280.
Zerge bőrből cugos, fűző- vagy gombos . . . 280—300—350.
kezttyűszárral cugos, fűzős v. gombos . . . 350—400—450.
Párisi Sevro cugos, fűzős v. gombos . . . 450—550—650.
Sevro lakk kezttyűszárral cugos v. fűzős . . . 300—350—370.
Lasting cugos seylon cuggal . . . 240
Bornyu bőrből sına vagy betátes lábbeli . . . 240.
Karlshádi tűkör bőrből kezttyűszárral cugos vagy Bergsteiger . . . 350—390—450.
Párisi Sevro cugos vagy Bergsteiger . . . 500—550—600.
Maici Lakk cugos vagy Bergsteiger . . . 450—550.
Sárga Bornyubőr cugos vagy Bergsteiger . . . 350—400—450.
Konkurrenzia ki van zárva. Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesítetnek. Nem tetszés esetén a cipőt kicserélem, vagy a pénzt visszaadom.

Low Zsigmond és Társa DEBRECZEN, Piacz- és Szent-Anna-
utca sarkán.



KLYTHIA PUDER

a bőr ápolásához, az arcszín szépítésére és finomítására. Legelegánsabb toilette-, bál- és szalonpuder, fehér, rózsaszín vagy sárga.

Vegyileg elemezve és jónak véleményezve Dr. Pohl J. cs. és kir. professor által Bécsben. Elismerő levelek a legjobb köröktől minden adaghoz mellékelve vannak.

TAUSSIG GOTTLIEB,
cs. és kir. udvari toilette-szappanok és illatszeresek gyára

Bécsben. — Főraktár: Bécs, I., Wolzeille 3. —
Egy adag ára 1 frt 20 kr. Megküldés utánvétellel vagy az összeg előzetes beküldése mellett. — Kapható a legtöbb illatszerkereskedésben, droguériában és gyógyszerárban.
Debreczenben Tóth Béla gyógyszerárban.

Az egeresi gipszgyár

főraktára:

Stegmüller Árpádnál

Debreczen, Kölcsey-utca a 3.

Ajánlom a Tkereskedő és iparos uraknak

friss gipszemet,

u. m. stukator gipszet 60 kg. zsákokban, szobrász gipszet 60 kg. zsákokban,

alabastrom gipszet 60 kg. zsákokban.

Kitűnő minőségben, gyári árak mellett. Mennyezet vakolásra egyáru a mésszel, azonnal simítható és tükörsima lesz.

Ajánlom továbbá friss beocsini portland és románczementemet. Kőbányai disztéglát sárga és piros színben, nagyban és kicsinyben. — Vidéki megrendelések pontosan teljesítetnek. Telefon 255.

Jánossy József és Társánál

Leszállított határozott áron beszerezhetőek:

Batistok, Zeffirek, áttörött mosó kelmék, Cosmanosi szintartó Indisch foulard szavana, Douches satinnok.

Több ezer méter maradékok

féláron.

Főter, a főtőzsde mellett.